

Udskriftsdato: 15. december 2025

SKR nr 9383 af 20/06/2008 (Historisk)

Skrivelse om Retningslinier for beregning af forsikringsvirksomheders delvise fradragsprocent efter momslovens § 38, stk. 1

Ministerium: Skatteministeriet

Journalnummer: Skattemin.,
SKAT, j.nr. 08-089636

Skrivelse om Retningslinier for beregning af forsikringsvirksomheders delvise fradragsprocent efter momslovens § 38, stk. 1

1 Indledning

SKAT har på baggrund af drøftelser med Forsikring og Pension, jf. evt. TSS-cirkulære 2003-20, fastsat retningslinierne i denne meddelelse for opgørelsen af livsforsikringsvirksomheders og skadeforsikringsvirksomheders samlede omsætning.

2 Begrebet omsætning i momslovens § 38, stk. 1

Efter momslovens § 38, stk. 1, kan der for varer og ydelser, som en registreret virksomhed anvender både til fradragsberettigede formål efter § 37 og til andre formål i virksomheden, foretages fradrag for den del af afgiften, der forholdsmæssigt svarer til omsætningen i den registreringspligtige del af virksomheden.

Virksomhedens samlede omsætning består af omsætningen i den registreringspligtige del af virksomheden samt virksomhedens øvrige omsætning, hvoraf der ikke skal betales moms. Det er som hovedregel virksomhedens samlede indtægter, der skal medregnes ved opgørelsen af den samlede omsætning til brug for beregningen af delvis fradragsret. Imidlertid har loven udtrykkeligt opregnet en række omsætningsbeløb, der skal ses bort fra ved beregning af virksomhedens fradragsprocent, jf. Momsvejledningens afsnit J.2.1.1.

Det fremgår således af Momsvejledningens afsnit J.2.1.1, at ved omsætning i den registreringspligtige del af virksomheden forstås den omsætning, hvoraf der skal beregnes moms, samt den omsætning, der i henhold til §§ 14-21 og 34 er fritaget for moms (f.eks. eksport mv., levering af varer til et andet EU-land, herunder levering af nye transportmidler til andre EU-lande, salg af aviser mm.).

Fremkommer der ved beregningen af fradragsprocenten decimaler, oprundes fradragsprocenten til nærmeste hele tal, jf. momsbekendtgørelsens § 16.

3 Opgørelse af livsforsikringsvirksomheders omsætning

SKAT skal herved meddele, at følgende poster i livsforsikringsvirksomhedernes årsregnskab, som udgangspunkt skal indgå i opgørelsen af livsforsikringsselskabernes samlede omsætning, jf. momslovens § 38, stk. 1, ved beregningen af delvis fradragsret:

Præmier f.e.r., i alt (post 1).

Modtaget genforsikringsdækning (post 5.2)

Opsparingselement (modregnes i præmier f.e.r.), jf. pkt. 4.1.

Investeringsafkast (post 2), jf. dog pkt. 4.2.

Omsætning fra investeringsejendomme, jf. pkt. 4.3.

Omsætning fra syge- og ulykkesforsikring, jf. pkt. 4.4.

Anden omsætning, jf. pkt. 4.5.

De poster, der henvises til i ovenstående parenteser, er posterne i bilag 3 til bekendtgørelse nr. 1266 af 26. oktober 2007 om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser.

4 Bemærkninger til nogle af posterne i livsforsikringsvirksomhedernes omsætning

4.1 Modregning af opsparingselement i præmier f.e.r. i alt

Modregningen betyder, at præmiernes bidrag til omsætningen alene består i den andel af præmierne, der anvendes til risikodækning og omkostninger.

Årsagen til, at SKAT har anerkendt modregningen af opsparingselementet er, at SKAT finder, at opsparingselementet kan anses for genstanden for forsikringen. Opsparingselementet beregnes af en aktuar, som den andel af præmieindtægterne, der ikke anvendes til den øvrige forsikringsdækning.

4.2 Investeringsafkast

I forlængelse af ovenstående er det kun en forholdsmæssig andel af regnskabsposten "Investeringsafkast, i alt", der skal indgå i omsætningen. Den andel af "Investeringsafkast, i alt", der skal medgå, er den del af afkastet, som forsikringsselskabet i overensstemmelse med reglerne om kontribution selv kan råde over.

Regnskabsposten skal yderligere korrigeres for, at en række underposter dækker regnskabsmæssige indtægter, der efter momsloven ikke kan anses for leverancer mod vederlag, eller dækker udgiftsposter.

Før reduktion for afkast reserveret til hensættelser, kan investeringsafkastet derfor opgøres som summen af følgende:

Renteindtægtsdelen af posten Renteindtægter og udbytter mv. (post 2.4)

Realiserede kursgevinster og -tab, dog undtaget gevinster og -tab ved salg af domicilejendomme. Dvs. ikke hele post 2.5.

Renteudgifter i det omfang, de er udtryk for udgifter ved udøvelse af indlånsvirksomhed (dvs. modtagelse af indlån fra offentligheden) (modregnes i ovenstående poster). Dvs. ikke hele post 2.6.

Det følger af EF-domstolens dom i sag C-306/94, Régie Dauphinoise-Cabinet A. Forest SARL, at når investeringsaktiviteten ligger i direkte, permanent og nødvendig forlængelse af virksomhedens momspligtige eller momsfrie aktiviteter, skal investeringsaktiviteten tillige anses for økonomisk virksomhed. Det vil således udgøre økonomisk virksomhed, hvis investeringsaktiviteten for egen regning sker ved anvendelse af midler, som virksomheden har modtaget som præmie, indbetalinger til pensionsordninger mv. fra kunder i forsikringsvirksomheden. Investeringsvirksomheden skal i så tilfælde indgå i omsætningen.

Tilsvarende gælder, hvis de pågældende investeringsaktiviteter udøves i overensstemmelse med et driftsformål eller med en kommerciel målsætning, der navnlig er karakteriseret ved et ønske om rentabilisering af den investerede kapital, jf. EF-domstolens dom i sag C-142/99, Floridienne SA & Berginvest SA.

Det fremgår af EF-domstolens dom i sag 77/01, EDM, at en virksomhed således handler i egenskab af afgiftspligtig person, når beløb, der er en del af virksomhedens formue udlånes til datterselskaber og associerede selskaber eller til pengeinstitutter. Tilsvarende hvis beløb, der er en del af virksomhedens formue, anvendes til investeringer i værdipapirer for hvilke der modtages renteindtægter.

EF-domstolen har udtalt, at de transaktioner, der er omhandlet i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, er de transaktioner, der består i opnåelse af indtægter af en vis varig karakter fra aktiviteter, der går videre end blot erhvervelse og salg af værdipapirer, jf. dommene i sag C-77/01, EDM, og sag C-8/03, Banque Bruxelles Lambert SA (BBL).

EF-domstolen har i dommen i sag C-8/03, BBL, at det fremgår af artikel 1, stk. 2, i direktiv 85/611, at SICAV-investeringsforeningers transaktioner består i kollektiv investering i værdipapirer af kapital tilvejebragt ved henvendelse til offentligheden. Med den kapital, som medlemmerne indbetaler ved køb af andele, opretter og administrerer SICAV-investeringsforeningerne for medlemmernes regning og mod vederlag porteføljer af værdipapirer. En sådan virksomhed, der går videre end blot erhvervelse og salg af værdipapirer, og som tilsigter opnåelse af indtægter af en vis varig karakter, udgør en økonomisk virksomhed i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i sjette direktivs artikel 4, stk. 2.

SKAT finder, at livsforsikringssvirksomheders investeringsaktiviteter med værdipapirer mv. tilsvarende må anses for økonomisk virksomhed, idet disse aktiviteter ligger i direkte, permanent og nødvendig forlængelse af forsikringsvirksomheden, og da der samtidig er tale om transaktioner, der består i opnåelse af indtægter af en vis varig karakter fra aktiviteter, der går videre end blot erhvervelse og salg af værdipapirer. Med andre ord kan investeringsaktiviteterne anses for en forudsætning for udøvelsen af forsikringsvirksomheden.

Renteindtægtsdelen af posten Renteindtægter og udbytter mv. skal således indgå i omsætningen.

Realiserede kursgevinster og -tab, dog undtaget gevinster og tab ved salg af domicilejendomme, skal ligeledes indgå i omsætningen.

Til gengæld finder SKAT som nævnt ovenfor, at det alene er den andel af "Investeringsafkast, i alt", som forsikringsvirksomheden i overensstemmelse med reglerne om kontribution selv kan råde over, der skal medgå i omsætningen. Tilsvarende er det alene realiserede kursgevinster og -tab, der skal indgå ved opgørelsen af investeringsafkastet, og ikke livsforsikringsvirksomhedens bruttosalg af værdipapirer mv. Der henvises i denne forbindelse til EF-domstolens dom i sag C-172/96, First National Bank of Chicago.

Renteudgifter i forbindelse med indlånsvirksomhed kan modregnes i renteindtægter mv. på samme måde som for pengeinstitutter, jf. SKM2004.464.TSS, pkt. 4.1.

4.3 Omsætning fra investeringsejendomme

Omsætning fra investeringsejendomme opgøres efter momslovens almindelige regler, se Momsvejledningens afsnit J.2.1.1.

4.4 Omsætning fra syge- og ulykkesforsikring

Omsætning fra syge- og ulykkesforsikring opgøres i overensstemmelse med denne meddelelses pkt. 5 og 6.

4.5 Anden omsætning

Anden omsætning opgøres efter momslovens almindelige regler, se Momsvejledningens afsnit J.2.1.1.

5 Opgørelse af skadeforsikringsvirksomheders omsætning

Følgende poster i skadeforsikringsvirksomhedernes årsregnskab skal som udgangspunkt indgå i opgørelsen af skadeforsikringsvirksomhedernes samlede omsætning, jf. momslovens § 38, stk. 1, ved beregningen af delvis fradragsret:

Bruttopræmier (post 1.1).

Afgivne forsikringspræmier (post 1.2) (modregnes i bruttopræmier).

Modtaget genforsikringsdækning (post 3.2).

Udbetalte erstatninger (post 3.1) (modregnes i bruttopræmier).

Bonus og præmierabatter (post 4) (modregnes i bruttopræmier).

Investeringsafkast, jf. pkt. 6.2.

Omsætning fra investeringsejendomme

Anden omsætning

6 Bemærkninger til nogle af posterne i skadeforsikringsvirksomhedernes omsætning

6.1 Modregning af afgivne forsikringspræmier, udbetalte erstatninger samt bonus og præmierabatter i bruttopræmier

Der henvises til meddelelsens pkt. 4.1, samt momslovens § 27, stk. 4.

Der henvises endvidere til EF-domstolens dom i sag C-172/96, First National Bank of Chicago. SKAT finder, at modtagelse af præmier og udbetaling af erstatninger tilsammen må anses for at udgøre de leverede ydelser. Vederlaget for ydelserne består derfor ikke af præmierne, men af bruttoresultatet for de leverede forsikringstransaktioner.

Af samme grund kan afgive forsikringspræmier modregnes i bruttopræmierne. Til gengæld skal modtaget genforsikringsdækning indgå i omsætningen.

6.2 Investeringsafkast

Der henvises til meddelelsens pkt. 4.1 og 4.2.

Regnskabsposten skal således korrigeres for, at en række underposter dækker regnskabsmæssige indtægter, der efter momsloven ikke kan anses for leverancer mod vederlag, eller dækker udgiftsposter.

Investeringsafkastet kan derfor opgøres som summen af følgende:

Renteindtægtsdelen af posten Renteindtægter og udbytter mv. (post 6.4)

Realiserede kursgevinster og -tab, dog undtaget gevinster og tab ved salg af domicilejendomme. Dvs. ikke hele post 6.5.

Renteudgifter i det omfang, de er udtryk for udgifter ved udøvelse af indlånsvirksomhed (dvs. modtagelse af indlån fra offentligheden) (modregnes i ovenstående poster). Dvs. ikke hele post 6.6.

SKAT finder, at skadeforsikringsvirksomhedernes investeringsaktiviteter med værdipapirer mv. må anses for økonomisk virksomhed, idet disse aktiviteter ligger i direkte, permanent og nødvendig forlængelse af forsikringsvirksomheden, og da der samtidig er tale om transaktioner, der består i opnåelse af indtægter af en vis varig karakter fra aktiviteter, der går videre end blot erhvervelse og salg af værdipapirer. Med andre ord kan investeringsaktiviteterne anses for en forudsætning for udøvelsen af forsikringsvirksomheden.

Renteindtægtsdelen af posten Renteindtægter og udbytter mv. skal således indgå i omsætningen.

Realiserede kursgevinster og -tab, dog undtaget gevinster og tab ved salg af domicilejendomme, skal ligeledes indgå i omsætningen.

Renteudgifter i forbindelse med indlånsvirksomhed kan modregnes i renteindtægter mv. på samme måde som for pengeinstitutter, jf. SKM2004.464.TSS, pkt. 4.1.

Regnskabsposten Forsikringsteknisk rente kan ikke modregnes i Investeringsafkast, da forsikringstagerne i skadeforsikringsvirksomhederne ikke har retskrav på forretningen af forsikringsmæssige hensættelser.

6.3 Omsætning fra investeringsejendomme og Anden omsætning.

Omsætningen opgøres efter momslovens almindelige regler, se Momsvejledningens afsnit J.2.1.1.

7 Ikrafttrædelsestidspunkt

Retningslinierne i denne meddelelse kan anvendes af forsikringsvirksomhederne ved den endelige opgørelse af den delvise fradragsret for regnskabsåret 2004 og senere regnskabsår, jf. pkt. 7 i TSS-cirkulære 2003-20. For så vidt angår forsikringsvirksomheder, der ikke længere har adgang til ordinær genoptagelse efter skatteforvaltningslovens § 31, stk. 2, for beregningen af delvis fradragsret for regnskabsåret 2004, vil SKAT indrømme ekstraordinær genoptagelse efter skatteforvaltningslovens § 32, stk. 1, nr. 4.

Reaktionsfristen på 6 måneder i henhold til skatteforvaltningslovens § 32, stk. 2, regnes fra offentliggørelsen af denne meddelelse på SKAT's hjemmeside.

Forsikringsvirksomheder, der i henhold til TSS-cirkulære 2003-20, pkt. 9, samt SKM2003.582.TSS (anvendt analogt), har rettet henvendelse til den regionale told- og skattemyndighed/SKAT med forslag til foreløbig opgørelse af omsætningen i forbindelse med beregningen af fradragsprocenten i henhold til momslovens § 38, stk. 1, skal anvende retningslinierne i denne meddelelse for regnskabsåret 2005 og senere regnskabsår. I det omfang, at henvendelsen har omhandlet regnskabsåret 2004 og tidligere regnskabsår, skal det lokale skattecenter betragte forsikringsvirksomhedens henvendelse som en anmodning om genoptagelse efter skatteforvaltningslovens § 31 henholdsvis den tidligere gældende skatteforvaltningslovs § 35 B henholdsvis overgangsbestemmelserne i lov nr. 410 af 2. juni 2003, § 6, stk. 4, 3. pkt.

For så vidt angår regnskabsåret 2004 og senere regnskabsår kan skattecentrene, i det omfang betingelserne herfor i skatteforvaltningslovens § 31, stk. 1, er opfyldt, påbyde forsikringsvirksomhederne at anvende retningslinierne i denne meddelelse.

Forsikring og Pension har ønsket, at forsikringsvirksomheder, der har rettet henvendelse til den regionale told- og skattemyndighed/SKAT med forslag til foreløbig opgørelse af omsætningen, kunne anvende disse foreløbige opgørelser til og med regnskabsåret 2007 i de tilfælde, hvor disse opgørelser var mere

fordelagtige for forsikringsvirksomhederne end en opgørelse af omsætningen efter retningslinierne i denne meddelelse. SKAT har ikke kunnet imødekomme dette ønske og har i den forbindelse henvist til, at efter TSS-cirkulære 2003-20, pkt. 7-9, har der netop alene været tale om foreløbige opgørelser af omsætningen, og at retningslinierne i denne meddelelse skulle anvendes ved den endelige opgørelse.

Forsikringsvirksomhederne skal med virkning fra de afgiftsperioder, der begynder den 1. juli 2008 og senere, anvende retningslinierne i denne meddelelse ved den foreløbige opgørelse af den delvise fradragsret efter momsbekendtgørelsens § 16.